

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Факультет «Образотворче мистецтво»
Кафедра монументального живопису

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Замніус Тетяна Геннадіївна

Розробка практичного завдання «Тематичний натюрморт (осіння тема)»

для студентів 4 курсу спеціалізації «Станковий живопис»
Харківського фахового вищого художнього коледжу

Керівник практики:

Єрємка Д. В.

Курс	Відділення	Семестр	Лекцій (годин)	Практ. част (годин)	Всього (годин)
4	Станковий живопис	7	1	19	20

Харків – 2024

ЗМІСТ

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ.....	3
ЗМІСТ ЗАВДАННЯ	5
ЛЕКЦІЯ.....	6
Натюрморт в живописній традиції.....	6
Мета та завдання.....	9
Етапи виконання завдання	10
Приклади виконання натюрмрту у світовій історії живопису	14
ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ:.....	17
ІЛЮСТРАЦІЇ.....	19
Натюрморт у світовій історії живопису.....	19
Натюрморт. Студентські роботи	24
Натюрморт. Методика ведення роботи	27

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

«Тематичний натюрморт (осіння тема)»

Мета завдання - розширити теоретичні знання з предмету «Живопис», стимулювати розвиток творчої манери і індивідуального стилю в роботі студентів, формування основних уявлень про мальовничі прийоми створення художнього твору.

Загальна кількість навчального часу на освоєння завдання становить 20 робочих годин.

Під час аудиторної роботи студенти повинні прослухати лекцію, а також застосувати навчальні знання в навчальній і творчій роботі.

Під час роботи студенти повинні застосовувати прийоми і техніки живопису використовуються при вивченні всього попереднього досвіду роботи при написанні живописних творів.

Задачі завдання:

- дати студентам необхідні знання та практичні навички в роботі над ескізами натюрморту;
- розширити теоретичні знання і навчити студентів різним композиційним і мальовничим прийомам, для створення якісних творів та їх високого художнього рівня;
- стимулювати самостійні пошуки студентів власних живописних прийомів, допомогти в розвитку власної індивідуальної манери;
- стимулювати розвиток творчої особистості.

Програма завдання «Тематичний натюрморт (осіння тема)» передбачає прослуховування лекції з теорії живопису, виконання підготовчих начерків та ескізів до основної роботи на полотні, підготовчий малюнок і створення власного художнього твору.

Завдання супроводжується бесідами і переглядом численного ілюстративного матеріалу з даної теми: робіт майстрів живопису, студентських робіт з оцінкою їх рівня і якості, а також етапних завдань.

Вимоги до завдання, вміння і навички

В результаті виконання завдання «Тематичний натюрморт (осіння тема)» студент повинен:

Знати:

- особливості побудови предметів натюрморту;
- методiku ведення роботи над натюрмортом;
- способи зображення натюрморту в класичних зразках і шедеврах світового мистецтва.

Вміти:

- аналізувати приклади виконання натюрморту в світовому живописі, використовувати в своїй роботі виявлені творчі методи і прийоми;
- виконати замальовки та ескізи до натюрморту;
- виконати підготовчий малюнок на полотні;
- створити цілісний художній образ та передати осінню тематику;

Мати навички:

- виконання замальовок та ескізів до етюдy;
- виконання підготовчого малюнку на полотні;
- виконання художнього твору з застосуванням різних мальовничих прийомів і технік;
- використання теоретичних знань та ілюстративного матеріалу для своєї професійної діяльності і формуванню індивідуальної творчої манери.

ЗМІСТ ЗАВДАННЯ

«Тематичний натюрморт (осіння тема)»

№	Етапи завдання	Год.	Формат	Матеріал
1	Замальовки, композиційні і кольорові пошуки і ескізи	3	A5	папір, картон, простий олівець, гумка, гуаш, акварель, пензлі
2	Малюнок на полотні	3	50x70 або 60x70	вугілля, гумка, тканина, лак для закріплення малюнку
3	Виконання живописної роботи на форматі	13	50x70 або 60x70	полотно, олія
	- імпріатура	2	-	-
	-розкриття мальовничих відносин	2	-	-
	-опрацювання деталей і форми	3	-	-
	-налаштування кольористичної гармонії	3	-	-
	-завершення роботи	3	-	-

ЛЕКЦІЯ

«Тематичний натюрморт (осіння тема)»

Натюрморт в живописній традиції

У навчальній програмі в 7-ому семестрі 4 курсу присвячується час для роботи над натюрмортом. В образотворчому мистецтві натюрморт - (від франц.) *Nature morte* - «мертва природа» прийнято називати зображення неживих предметів, об'єднаних в єдину композиційну групу. Натюрморт може мати як самостійно значення, так і бути складовою частиною композиції жанрової картини або портрета. В окремих випадках натюрморт набуває настільки важливе значення, що стає своєрідним композиційним центром картини. У залежності від завдань, які вирішує художник, змінюється роль і місце натюрмарту в композиції.

Як самостійний жанр мистецтва натюрморт володіє великим образотворчим впливом. У ньому показується не тільки зовнішня матеріальна сутність предметів. Разом з конкретним зображенням речей у натюрморті в образній формі можуть бути передані суттєві сторони життя, відображатися епоха, важливі історичні події. У кращих своїх проявах він стає дієвим засобом ідейного та естетичного сприйняття людей, формуючи їх смаки, поняття, уявлення. Інше призначення натюрмарту - служити своєрідною творчою лабораторією, де художник ставить і вирішує різні професійні завдання, удосконалює майстерність.

Мистецтво натюрмарту має свою історію, свої традиції. Є періоди розквіту і періоди спаду. Його розвиток тісно пов'язаний із загальним поступальним рухом образотворчого мистецтва. Великий вплив на нього чинили найбільші майстри живопису.

Мистецтво натюрмарту як жанр виникло в Голландії на початку XVIII ст. Знамениті голландські натюрморти передають радість побуту: розглядаючи їх, здається, відчуваєш смак реальних плодів, напоїв. Художники

зображували самі звичайні речі, але це було красиво і поетично. Одні любили натюрморти скромні, інші писали на величезних полотнах.

Найбільш поширеним і популярним натюрморт був у голландському мистецтві на межі XVI - XVII ст., Де він досяг свого найвищого розквіту в творчості таких художників, як П. Клас, Г. Віллем, А. Бейерен, І. Фейт, твори яких прикрашають багато найбільших музеїв світу. Творчість цих майстрів розвивалася під впливом мистецтва епохи Відродження (Іл. 1).

У XVII ст. Складаються головні риси натюрмортного жанру. У ньому працюють такі видатні майстри живопису, як Рембрант, Сурбаран, Переда. Усіх їх об'єднує спільне прагнення - показати гармонію світу речей, що оточують людину, красу їх форм і матеріалу. Сформульовані в практичній діяльності митців завдання мистецтва натюрмарту існували і надалі, але рішення їх не повторювало минулого досвіду, а здійснювалося новими засобами відповідно до нових вимог часу. Значний внесок у розвиток натюрмарту вніс французький художник XVII ст Ж.-Б. Шарден (Іл. 2), який увійшов в історію світового живопису як майстер побутового жанрової картини. Свої натюрморти він пише з предметів скромного домашнього вжитку, привносячи в них велику натхненність і простоту композиції. Чудовими зразками цього типу натюрмарту є «Мідний бак», «Натюрмарт з коробкою, трубкою і глечиком».

Починаючи з середини XIX ст. сильний вплив на долі мистецтва став надавати імпресіонізм. Старим академічним традиціям, які до цього часу виродилися у вкрай умовні форми салонного мистецтва, імпресіоністи протиставили своє розуміння живопису. К. Моне, А. Сіслей та інші художники звернулися у своїй творчості безпосередньо до роботи над природними мотивами, ставили і вирішували проблему створення живописного зображення спектрально чистими фарбами. Їх головною турботою було відтворення на картині швидко мінливого стану природи; сам же предмет зображення з його об'єктивними властивостями втратив колишнє значення, як

би розчинився у середовищі. Мальовнича система імпресіонізму, що отримала найбільш повний розвиток у пейзажі, неминуче торкалася і область натюрморту. І тут художники, захоплені ідеєю кольору і світла, прагнули передати не самі властивості предмета, а скороминущу гру світлових і колірних плям на його поверхні. В кінці XIX на початку XX ст. художня культура Західної Європи, а слідом за нею і Росії зробила різкий поворот у бік суб'єктивних пошуків в області формальних засобів живопису. Крайнім вираженням цих устремлінь були такі напрямки як кубізм, фовізм, супрематизм. До жанру натюрморту звертаються художники різних стилістичних напрямків. Вони експериментують із формою, кольором і простором, захоплюються пошуком різноманітної фактури. Натюрморт виконується і в суворій реалістичній манері, і в декоративному, і в манері кубізму.

До кращих зразків цього періоду відноситься:

- імпресіоністичні роботи К.А. Коровіна, І.Е. Грабаря; (Іл. 5).
- точно обіграють історико-побутовий характер речей твори художників "Світу мистецтв" А.Я. Головіна та інших;
- гостро декоративні П.В. Кузнецова, М.М. Сапунова, С.Ю. Судейкіна, М.С. Сар'яна та інших живописців кола «Блакитні троянди»; Зображення прекрасного світу речей захоплювало багатьох художників (Іл.6).

П. Кончаловський, І. Машков, Р. Фальк, К. Петров-Водкін, Ю. Піменов і інші створили чудові натюрморти, які розкривають не тільки красу речей, але разом з тим і світ людини, його думки і почуття. Кожен художник знайшов для вирішення цього складного завдання свої виразні засоби (Іл. 7 - 99).

В останні десятиліття в жанрі натюрморту починають працювати багато молоді художників. Не пориваючи зв'язку із сучасною дійсністю, художники звертаються до досвіду історії мистецтва, уважно вивчають суміжні жанри. Іншим джерелом є вивчення творів народної творчості, вивчення досвіду

попередніх поколінь. Натюрморт переживав підйоми, а іноді зовсім сходив зі сцени. До теперішнього часу у натюрморту як виду ізоіскуства сформувалися свої характерні риси й особливості. Поряд з головним в навчанні живопису - практичною роботою - необхідно вивчати чудові зразки, створені майстрами минулого. Але також необхідно переглядати студентські роботи, та аналізувати їх (Іл. 10 - 13).

Мета та завдання

Це завдання включає зображення побутових предметів в середовищі. У навчальних постановках перед студентами ставиться мета передачі на полотні засобами живопису натюрморту, в певних умовах освітлення і створення цілісного художнього образу, який буде відповідати осінній тематиці. Для досягнення поставленої мети потрібно впоратися з такими завданнями: знайти найбільш вдале композиційне розташування предметів по відношенню до вибраного формату полотна, знайти пропорції, виявити характерні індивідуальні риси кожного предмету, визначити великі тонально-колірні відносини, моделювати форму з урахуванням повітряної перспективи, опрацювати деталі, визначити їх відносини з цілим і привести етюд до цілісності.

Виконання цього завдання необхідно для набуття професійних знань в області живопису. Потрібно враховувати і те, що загальні знання і практичні навички, що накопичуються в процесі цієї роботи, безсумнівно, можуть бути використані в практиці жанрового та тематичного живопису.

Етапи виконання завдання

Для того щоб отримати навички в живописі і озброїтися деякою майстерністю, необхідно виробити якусь систему роботи над натюрмортом. Для цього треба чітко визначити початок і кінець роботи, виробити систему послідовності. Розділимо умовно роботу над натюрмортом на 3 етапи, які пов'язані між собою і органічно переходять один в інший, розвиваючи і доповнюючи один одного.

1. Замальовки, композиційні, тональні і колірні ескізи (3 години).

2. Малюнок на полотні (3 години).

3. Виконання живописної роботи на форматі (13 годин):

- імприматура (2 години);
- розкриття мальовничих відносин (2 години);
- опрацювання деталей і форми (3 години);
- налаштування кольористичної гармонії (3 години);
- завершення роботи (3 години);

Ці етапи дадуть можливість більш свідомо вести свою роботу від початку до кінця і допоможуть позбутися від безлічі непотрібних, а часом і шкідливих нескінченних шарів, які зазвичай призводять до того, що етюд стає перевантаженим фарбою, яку не можна класти безсистемно, інакше вона починає жухнути, чорніти, втрачає чарівність і свіжість, які були спочатку, перетворюється в замучений по живопису і розбитий по формі етюд. Стає нудно працювати, завдання здається нецікавим, починаєш сумніватися в своїх здібностях - хочеться кинути роботу і не братися більше за пензлі.

Щоб уникнути подібних переживань, спочатку потрібно зробити з поставленого натюрморту кілька швидких попередніх замальовок невеликого розміру з різних ракурсів. Начерки дають можливість висловити перше

враження від натури, допоможуть краще зрозуміти характер предметів і їх конструкцію. Малюнок не повинен бути самоціллю, «начерком для начерку», не повинно бути легковажного ставлення до швидких зарисовок, де за спритним і хльостким штрихом, «гарною» манерою часто ховається безграмотність і безпорадність в рішенні форми.

У малюнку повинні бути відображені знання і досвід, набуті в вивченні натури. Важливо враховувати розміри та пропорції по відношенню як до формату, так і по відношенню предметів один до одного.

Потім корисно виконати етюд-ескіз невеликого розміру. Щоб основна думка стала провідною і в картині, щоб позбавити себе можливості дробити форму, треба на початку роботи над ескізом відмовитися від деталей і компонувати вже великі маси. Леонардо да Вінчі, наприклад, радив робити ескізи великим пензлем, тому що якщо буде зрозуміла в ескізі головна думка, то подальша розробка деталей зробить її ще ясніше; якщо ж ескіз на самому початку не ясний в цілому, то ніякі деталі не допоможуть.

В ескізі потрібно знайти найбільш вдале композиційне розташування фігур, визначити освітлені і тіньові місця. Треба з'ясувати, яка кольорова пляма в постановці є найсвітлішою, а яка самою темною, а також обрати загальний колорит. Визначити розташування силуетів пластичних форм, основних ліній, кольорових плям; і при всьому цьому не можна упускати головної мети роботи - створення художнього образу і настрою.

При роботі над ескізом все це зробити легше, ніж під час виконання самої роботи, де образотворча площа у багато разів більше. Маючи такі підготовчі матеріали, можна впевнено починати вести малюнок на полотні.

До малюнку тематичного натюрморта (осіння тема) ставляться специфічні вимоги. У першу чергу це вимоги великої точності в передачі данної теми.

Структурну основу зображення натюрморту маслом становить малюнок, тому, після знаходження композиційного рішення групи предметів в попередніх ескізах і виконання етюдів з натури, слід зробити грамотний малюнок на полотні.

Малюнок під живопис олією може бути виконаний різними матеріалами: вугіллям, м'яким графітом, пензлем і розведеної масляної фарбою. Остаточний малюнок можна обвести тушшю. При досить впевненому володінні малюнком можна рекомендувати робити його пензлем, вибравши для цього прозору фарбу, а рідкої і кольоровою фарбою можуть бути прописані тіньові частини натюрморту, падаючі тіні, а також намічені основні відносини між предметами, тобто робиться подмальовок. Але я, все ж таки раджу зробити імпріматуру, тобто обрати підходящий колір і прозоро покрити ним всю поверхність полотна. Це дуже допоможе студенту у введенні роботи, одразу налаштує середній тон натюрморту.

Потім по імприматурі можна зробити подмальовок, але не записувати всю імпріматуру. Подмальовок роблять обов'язково з тіньових і темних місць рідкою фарбою, це надає всій роботі енергійний насичений колір, що дозволяє також енергійно і кольорово писати півтон і освітлені частини. На стадії подмальовки слід розкрити основні колірні відносини.

Побудова живописного зображення може здійснюватися різними технічними прийомами. Старі майстри воліли користуватися прописами. Після рідкого подмальовки проводилася енергійна, з використанням білил, прописка світлових частин і півтонов. Часто застосовувався тонований ґрунт. Світа писалися корпусно, чітко будуючи форму. Далі фарби повинні просохнути. Потім роботу завершували лессировками.

Виконуючи натюрморт, необхідно дуже уважно стежити за поверхнею тонових відмінностей між окремими частинами: фоном, предметами, за зміною кольору за формою.

Метод порівняння є основою для пошуку колірних відносин. Писати треба роздільними мазками так, щоб кожен мазок становив гармонійний перехід, відповідних вигину форми і висвітлення, має бути великим або дрібним, пастозними або лессировочним.

Робота повинна вестися в усіх частинах полотна рівномірно, прокладаючи світло в одному місці треба відразу ж прокласти світло в іншій ділянці, порівняти їх між собою. Щоб домогтися вірного тону, слід змінити або більш вірно написати оточення. Виділення світлої плями вимагає темного оточення. Опрацювання деталей - найбільш відповідальний етап роботи з натурою.

Завдання живопису є розвиток здатності бачити натуру в усьому її різноманітті і багатстві форм і фарб. Треба вчитися вмінню передавати це різноманіття, створювати конкретний образ. Разом з розвитком зорового сприйняття необхідно опановувати методику виконання живописного твору, дотримуватися послідовність, що забезпечить професійний порядок освоєння техніки живопису, створить умови для успішного завершення роботи.

На завершальній стадії зображення приводиться до цілісного вигляду. Тут доречні і лесування, і пастозний мазок. У завершальній стадії необхідно зосереджуватися на зображенні, натура тепер потрібна як довідка, по якій перевіряють вірність колірного рішення.

Завершити етюд непросто, і зробити це треба вчасно. Як правило, учні не вміють пов'язувати початок роботи з її закінченням. Розробляючи деталі, початківці все далі йдуть від початкового колірного подмалевка. З'являється дробність, заплутаність колірних відносин. Уникнути цього можна, якщо в роботі дотримуватися початкового задуму, весь час тримати в полі зору ціле, а також користуватися підготовчими матеріалами - начерками, етюдами, ескізами. В процесі роботи треба постійно дбати про цілісність великих мас, відносин в тоні та кольорі, не захоплюватися численними подробицями

натури, виявляти найхарактерніше, велике. Після опрацювання деталей повинні залишатися час, щоб остаточно привести етюд до цілісності, узагальнити: об'єднати світлом або тінню дрібні подробиці, посилити або «заспокоїти» занадто яскраві плями кольору, уточнити малюнок, узгодженість деталей і цілого, вплив освітленості, повітряного середовища на колористичну єдність і емоційну виразність зображення.

Приклади виконання натюрморту у світовій історії живопису

Віллем Клас Хеда (1594-1682) «Натюрморт з шинкою і срібним посудом» (1649) (Іл. 1.)

У цій картині помітно віртуозну майстерність художника у передачі звичайних, повсякденних предметів побуту. Хеда так зображує їх, що очевидно, що він сам милується ними: створюється відчуття кожного з предметів.

На невеликому столі, вкритому важкою скатертиною, ми бачимо лимон і милуємося його бурштинової м'якістю, відчуваємо аромат свіжої шинки і чуємо дзвін блискучого срібла. Сніданок закінчено, тому предмети на столі - в природному безладді.

Срібний посуд означає земне багатство, шинка - чуттєві радості, лимон - зовнішню красу, всередині якої ховається гіркота. Картина укладає роздум про те, що слід подбати не тільки про тіло, а й про душу.

Натюрморт витриманий в єдиному коричнево-сірому тоні, характерному для всього голландського живопису того часу. Полотно не тільки красиве, воно ще й розповідає про приховане «життя» предметів, побачених уважним поглядом художника.

Поль Сезанн (1830-1906) «Персики і груші» (1895) (Іл. 3.)

Поль Сезанн був відомим французьким художником кінця XIX ст. Зазнавши впливу імпресіонізму, Сезанн протиставив їм свій метод. Він виступив проти їх прагнення слідувати в мистецтві лише своєму зоровому враженню - він був за об'єктивну передачу дійсності, засновану на закономірності в природі. Він хотів бачити не мінливі, а постійні її якості. Сезанн говорив: «Я хочу повернути природі вічність». Художник вів свої творчі пошуки через синтез форми і кольору, форми і простору. Особливо цей пошук простежується в його натюрмортах.

Кожен з предметів в даному натюрморті зображений з різною точки зору. Ми бачимо стіл зверху, скатертину і фрукти - збоку, столик - знизу, а глечик - одночасно з різних точок зору. Сезанн прагне максимально повно показати форму і обсяг, властиві персикам і грушам. Його прийом заснований на оптичному законі: теплі кольори (червоний, рожевий, жовтий, золотистий) здаються нам виступаючими, а холодні (синій, блакитний, зелений) - відступаючими в глиб полотна.

Форма предметів в натюрмортах Сезанна не залежить від випадкового освітлення, а стає постійною, притаманною кожному предмету. Тому натюрморти Сезанна здаються монументальними.

Анрі Матісс (1869-1954) «Блакитна скатертина» (1909) (Іл. 4.)

Знаменитий французький художник Анрі Матісс в зарубіжному мистецтві XX ст. займає одне з провідних місць. Але місце це особливе.

На самому початку XX в. Матісс став главою першої нової групи в європейському живописі, яке назвали фовізм (від французького «дикий»). Особливістю цього напрямку була свобода у використанні будь-якого кольору, довільно обраного художником, прагнення до декоративної барвистості. У цьому відчувався виклик усталеним нормам офіційного мистецтва.

Але через деякий час ця група розпалася, і Матісс більш вже не примикав до якого напрямку, але обрав свій шлях. Своїм ясным, життєрадісним мистецтвом Матісс прагнув дати спокій змученим душам людей в емоційній атмосфері ХХ ст.

У натюрморті «Блакитна скатертина» Матісс використовує свій улюблений композиційний прийом: спускає згори тканину. Матерія на передньому плані як би замикає простір полотна, робить його неглибоким. Глядач милується вибагливою грою синього орнаменту на бірюзовому тлі скатертини, лініями предметів натюрморту. Форми золотистого кофейника, зеленого графіна і рум'яних яблук у вазі художник узагальнив, вони втратили свою об'ємність, а маленькі предмети підкорилися ритму тканини, вони доповнюють барвистий акцент картини.

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ:

Замальовки, композиційні і кольорові пошуки і ескізи (3 години)

(Формат: А5; матеріали: папір, картон, простий олівець, гумка, гуаш, акварель, пензлі)

Зробити кілька замальовок натури з різних ракурсів які дають можливість висловити перше враження від натюрморту, допоможуть краще зрозуміти його характер і конструкцію.

Зробити етюд-ескіз в якому потрібно знайти найбільш вдале композиційне розташування предметів по відношенню до вибраного формату полотна, визначити освітлені і тіньові місця. Визначити загальний колорит.

Малюнок на полотні (3 години)

(Формат: 50 x 70 см. або 60 x 70 см.; матеріали: вугілля, гумка, тканина, лак для закріплення малюнку)

Виконати вугіллям малюнок з легкої світлотінню на полотні і закріпити його лаком або пензлем. У малюнку повинно бути точно встановлено композиційне розташування предметів, знайдені пропорції і зроблений конструктивний малюнок (Етап 1).

Виконання живописної роботи на форматі (13 год):

(Формат: 50 x 70 см. або 60 x 70см.; матеріали: полотно, олія)

- імпріматура (2 години)

Обрати підходящий колір і прозоро покрити ним всю поверхність полотна. Тим самим задати середній тон натюрморту. (Етап 2).

- розкриття мальовничих відносин (подмальовок) (2 години);

Визначити великі тонально-колірні відносини між основними, провідними кольорами в натурі, відносини тіні, світла, півтону, рефлексу.

Подмальовок робиться лессировочною без білил фарбою, великим пензлем по всій площині полотна (Етап 3).

- налаштування кольористичної гармонії (3 години);

Зробивши подмальовок, приступити до подальшої ліпки форми і конкретизації тих відносин, які є в натурі. Тіньові ділянки краще писати без білил, а освітлені - корпусно (Етап 4), (Етап 5).

- опрацювання деталей і форми (3 години);

Опрацювати деталі, визначити їх роль, місце, підпорядкованість з цілим. За допомогою деталей виявити характерні особливості кожного з предметів в натюрморті (Етап 6), (Етап 7).

-завершення роботи (3 години);

Привести натюрморт до цілісності, узагальнити: об'єднати світлом або тінню дрібні подробиці драпірування, посилити або «заспокоїти» занадто яскраві плями кольору, уточнити малюнок, узгодженість деталей і цілого, вплив освітленості, повітряного середовища на кольористичну єдність і емоційну виразність данної теми натюрмарту (Етап 8), (Етап 9).

ІЛЮСТРАЦІЇ

Натюрморт у світовій історії живопису

Іл. 1. Віллем Клас Хеда. «Натюрморт з шинкою і срібним посудом», 1649

Іл. 2. Симеон Шарден. Кухонний натюрморт. Ок. 1731. Полотно, олія.
31,8 x 39,1 см.

Іл. 3. Поль Сезанн «Персики і груші», 1883

Іл. 4. Анрі Матісс. «Блакитна скатертина», 1909

Іл. 5. Костянтин Олексійович Коровін. «Натюрморт з квітами», 1916

Іл. 6. Сарьян Мартирос. «Осінній натюрморт». 1963

Іл. 7. Петро Кончаловський. «Натюрморт з червоним підносом», 1910

Іл. 8. Ілля Машков. «Натюрморт». 1913

Іл. 9. Фальк Роберт «Натюрморт. Хліб і глечик». 1914

Натюрморт. Студентські роботи

Іл. 10. В. Ліпських. Натюрморт. Навчальна постановка. 2014

Іл. 11. І. Шевцова. «Бублики». Навчальна постановка. 2016

Іл. 12. І. Шевцова. «Чай з лимоном». 58 х 71, полотно / олія.
Навчальна постановка. 2016

Іл. 13. К. Логвіненко. «Натюрморт» Навчальна постановка. 2016

Натюрморт. Методика ведення роботи

Етап 1. Малюнок на полотні

Етап 2. Імприматура

Етап 3. Розкриття великих кольорових відносин

Етап 4. Настрій тональних і колористичних відносин

Етап 5. Настрій колористичної гармонії і робота з півтонами

Етап 6. Ліплення форми, уточнення тональних і колірних відносин

Етап 7. Відпрацювання деталей і форми

Етап 8. Узагальнення, кольорові акценти

Етап 9. Завершення роботи.

«Тематичний натюрморт (осіння тема)».

Полотно, олія, 60 x 70 см.